

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 240 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 120 „		
Pe un pătrar de an 60 „		
Un număr 5 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 300 Lei.		

ORDIN CIRCULAR.

Nr. 3850 B. ex 1933.

Prea On. Părinți protopresbiteri, M. On. Domni Administratori protopresbiterali, Onorată preoțime eparhială, iubit popor credincios al eparhiei ortodox-române a Caransebeșului.

Biserica Eparhiei noastre, a Caransebeșului, îmbracă astăzi haină de doliu. Bunul și blândul Episcop

Dr Iosif Traian Badescu

a încetat din viață.

Suferind de vreme îndelungată, dară lucrând neostenit în slujba și spre binele Eparhiei sale, acum o lună a fost cu desăvârșire doborât la patul durerii. Și în dureri mari a trecut din deșertăciunea acestei vieți, grele și neînscrutate, spre plaiurile nestrăciunii.

Viața lui întregă a fost un șir de lupte și abnegații, lupte pe teren administrativ, unde a încercat vitrege aprecieri; abnegații totale în viață, căci a trăit în modestie adevărat monahală, stăpânit numai de obsesia muncii și a binelui păstoriților săi.

Cu răposatul în Domnul episcop eparhia pierde un apărător convins, nu numai al drepturilor și intereselor preoțimei sale, ci al năsuințelor acestui popor devotat și muncitor, din mijlocul căruia s'a ridicat.

Cu considerare la meritele sale și la datorințele noastre de adâncă supunere și pietate dispunem:

1. În toate bisericile din eparhie să se

tragă clopotele 9 zile dela primirea acestui circular și anume de 3 ori pe zi;

2. Pe biserici să se pună steag negru;

3. În toate bisericile să se facă Joi, la sărbătoarea Sf. Proroc Ilie, parastas pentru odihna adormitului în Domnul;

4. Parastasul acesta se va repeta la un an dela răposarea Veneratului Episcop, adică în 11 Iulie 1934;

5. Până la întregirea scaunului episcopesc se va ceti la toate Sf. liturgii la ecteniile morților: „Pentru odihna sufletului răposatului robului lui Dumnezeu Episcopului Iosif”, iar tronul să se acopere în acest timp cu vâl negru.

6. În locul „Episcopului nostru” în ecteniile pentru cei vii să se pomenească „Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae”.

Totodată se aduce la cunoștință Onoratei preoțimi și poporului credincios că în temeiul art. 121 a Statutului Legii de organizare biserică — pe timpul vacanței scaunului episcopesc afacerile duhovnicești le îndeplinește Înalt Prea Sfinția Sa Metropolitul Nicolae, iar cele administrative curente Președintele Consiliului eparhial, subsemnatul protopresbiter ca cel mai vechi consilier eparhial la secția bisericească.

În acest timp orice corespondență, și de natură oficială, este a se înainta pe mai departe Consiliului eparhial.

Caransebeș din ședința Consiliului eparhial ținută la 11 Iulie 1933. *)

Președintele Consiliului eparhial:

Andrieu Ghidiu

consilier-eparhial, protopresbiter

*) Circular expedat în 15 Iulie a. c.

La doliul Eparhiei Caransebeșului.

S'a asociat la doliul nostru o parte bună a presei din Capitală și îndeosebi cea de dincoaci de Munți. Așa, pe lângă frumoasele aprecieri din „Universul“ și „Vestul“ dăm mai jos cele publicate în „Telegraful Român“ organul arhiepiscopiei Sibiului, și în „Răsunetul“ de diaconul prof. Constantin Rudneanu.

† Episcopul Iosif al Caransebeșului

(1858-1933)

Biserica noastră dreptmăritoare a pierdut în ziua de 11 Iulie 1933, pe venerabilul Episcop al Eparhiei Caransebeșului, *Dr Iosif Traian Badescu*.

Trecut la cele vecinice în vârstă de 75 de ani, cu moartea Sa dispăre din rândurile arhierilor bisericii ortodoxe române unul dintre cei mai vrednici și devotați slujitori ai sfântului altar.

Cu unanimitate de voturi și cu mare însuflețire fusese ales în 1909 episcop al diecezei, dar *neconfirmat* în vremurile guvernului ungar. Nedreptatea s'a putut repara abia în 1920, în al doilea an al desrobirii de sub asupritoarele stăpâniri.

Sinodul electoral din acel an a și trimis o telegramă omagială gloriosului domnitor și izbăvitor din robia seculară, Regelui Ferdinand I al Românilor.

Părintele Episcop dela Caransebeș, ales cu entuziasm și mai mare, s'a bucurat, în decursul întreg al păstoririi Sale, de profundă venerație și multă dragoste și stimă în cercurile bisericesti și în deosebi în mijlocul fiilor Săi sufletești, pe cari i-a povățuit cu duhovnicească iubire de adevărat părinte; li-a dat mereu pildă de muncă și trai neprihănit, propovăduind neobosit cuvântul Domnului și răspândind la tot prilejul încurajări în cele bune pentru toți eparhioții Săi.

Plecat dela smerite începuturi, din mijlocul unui sat bănățean, a terminat facultatea teologică din Cernăuți, obținând titlul de doctor în sfânta teologie.

A luat cârmă eparhiei bănățene, după ce înaintașul Său a urcat scaunul de Mitropolit primat din București și apoi de Patriarh.

Episcopul Iosif a dus mai departe, cu mare sârguință, lucrarea preconizată de predecesorii săi episcopi ai Caransebeșului: Ioan Popasu, Nicolae Popea și Miron Cristea, toți trei continuatori meritoși ai operei nemuritorului Șaguna. Răposatul în Domnul, Episcopul

Iosif, a prețuit și a cultivat cu sfințenie moștenirea prețioasă primită.

Pătruns de adevărurile, de frumusețea și de superioritatea credinței ortodoxe, în graiul și în scrisul Său a stăruit ca poporul și clerul să adâncească această credință străbună.

Om de adevărată cultură, caracter tare într'o inimă simțitoare pentru ceea ce e bine și adevărat, conștient de valoarea cuvântului și a faptei, era gata totdeauna să-și manifesteze și să-și susțină, fără șovăiri, convingerea în orice împrejurare.

Pastoralele sale arhieresti, la marile sărbători ale anilor, proslăveau viața morală creștină și reprobau părintește greșelile și păcatele observate, îndemnând pe credincioși la credință mai conștientă, la cruțare cuminte, la cumpăt și la necurmată muncă cinstită.

Activul, prea vrednicul și destoinicul Arhiepiscop Iosif, părăsindu-ne, a putut zice:

„Acum slobozește-mă, Stăpâne!“

Unindu-ne cu jalea și durerea Eparhiei Caransebeșului, aducem prinos de venerație și recunoștință amintirii regretatului decedat Episcop, cu rugăciunea cătră Cel Atotputernic să-l odihnească în corturile dreptilor Săi!

„Telegraful Român“.

*

† Episcop Dr Iosif Traian Badescu

al Caransebeșului

Glasul tainic al clopotelor aduc trista veste că'n citadela ortodoxismului, în vechea reședință episcopală a încetat din viață P. S. S. Dr Iosif Traian Badescu, episcopul Caransebeșului.

Sufletele Bănățenilor sunt pline de durere, ortodoxii români de pretutindeni se pleacă smeriți în fața corpului neînsuflețit al primului Erarh al Bănățenilor, născut și trăit pe pământul scump al Banatului.

Acela care l-a cunoscut mai deaproape, a putut să admire virtuțile teologice, cari împodobeau viața acestui suflet mare al teologiei noastre... Era din fire un călugăr, tăcut și plin de zel, trăind mai mult în chilia sa modestă, „fără purpură și vison“ în modestia ce-l caracteriza, vecinic cu gândul la Dumnezeu, de unde vine mântuirea, vecinic preocupat de binele Sf. noastre Biserici, pe care cu drag a ocrotit-o.

Până la adânci bătrânețe a muncit, interesându-se de întreaga administrație și întreg aparatul bisericesc îl cunoștea perfect, -- avea deplina cunoaștere a tuturor stărilor bisericesti, și era bine informat asupra fiecărui preot din cele mai îndepărtate comune...

L-am admirat, cum alături de noi cei tineri, până'n ultimele zile slujea în capela dela reședință, în zile de Dumineci și sărbători... Era de o rigurozitate deosebită în chestiunile bisericești și plin de râvnă duhovnicească...

Banatul se mândrea că'n fruntea diecezei poate avea un Bănățean, care-i deaproape de sufletul și de interesele noastre bănățenești.

Episcopul Dr Iosif Traian Badescu, crescut la școala marilor episcopi Ioan Popasu și Nicolae Popea, a continuat opera de măreție bisericească, împodobindu-se cu virtuțile acestor mari ierarhi ai bisericii ortodoxe — a introdus *tradiția veche a Bisericii noastre ortodoxe*. Această tradiție s'a resimțit mult și episcopul Dr Iosif Traian Badescu nu s'a abătut niciodată. În mirosul de tămâie și în psalmodiile bisericești și-a aflat mângăierea...

S'a convins că'n lume există multă răutate, că oamenii sunt plini de invidie, — că adeseori aceia pe cari îi înalți te lovesc... și atunci s'a închis în reședința Sa, rugându-se pentru iertarea celor cari greșesc... și amărât în sufletul său — a înțeles nimicnicia vieții omenești.

BCU Cluj „Răsunetul“ Universității

Alte telegrame și scrisori de condoleanță.

În fruntea telegramelor și a scrisorilor mai noi publicăm mai jos telegrama primită de familia P. S. Episcop răposat dela M. S. Regele. Telegrama ne-a parvenit abia zilele acestea și așa n'a putut fi publicată odată cu celelalte.

Urgentă. Familiei P. S. Episcop Iosif fost episcop al Caransebeșului comuna Eșelnița lângă Orșova.

Palatul regal. Majestatea Sa Regele mă însărcinează să transmit familiei îndurerate condoleanțele Sale pentru pierderea suferită prin încetarea din viață a P. S. S. Episcopul Iosif.

Mareșalul Curții General ILASIEVICI.

Venerat Consiliu Eparhial,

Vestea morții mult regretatului episcop Dr Iosif Traian Badescu al Caransebeșului, m'a impresionat foarte dureros. În situația mea de acum, găsindu-mă în țară străină spre a-mi refăcea sănătatea, — oricât aş fi încercat să plec spre a fi prezent la înmormântarea acestui arhieru vrednic, — care m'a iubit, îmi era imposibil să sosesc la timp. Imprejurarea

aceasta încă arată cât de neputincioși suntem în mâna lui Dumnezeu, până când El, părintele ceresc nu ne ajută și nu avem altceva de făcut decât să ne plecăm voiei lui Dumnezeu.

Astel trebuie să ne plecăm voiei divine, când Dumnezeu a chemat la Sine pe robul său Iosif ca să dea socoteală de chivernisirea talanților ce i-au fost încredințați. Fericitul episcop se va putea prezenta cu fruntea senină la judecată, căci fost-a vrednic reprezentant al cinstei arhieresti, fără de pată, cuvios și fără răutate (Evrei c. 7 v. 26).

Dreptaceea, de aici, din depărtare, deplâng sincer pe regretatul și mult iubitul meu frate în Christos iar eparhiei surori și vecine mie îi ofer datoritul meu concurs și sprijin ori de câte ori până la întregirea scaunului arhieresc, va avea nevoie de arhierestile mele puteri și binecuvântări.

Rog Veneratul Consiliu Eparhial să binevoiască a primi cele mai sincere condoleanțe și arhierestile mele binecuvântări.

Marienbad, 12 Iulie 1933.

+ Dr GRIGORIE GH. COMȘA
Episcopul Aradului

Prea Cucernice Părinte Consilier,

Lipsind de acasă, abia acuma aflu de trecerea la cele vecinice a prea vrednicului episcop Iosif Badescu, care a fost un slujbaş bisericesc harnic și priceput, un român bun și un ierarh ortodox distins. Rog pe milostivul Dumnezeu să-l odihnească în latura dreptilor, iar Bisericii Noastre și în special eparhiei Caransebeșului să-i trimită un păstor însuflețit de duhul Evangheliei lui Christos.

Roman, 14 Iulie 1933.

Episcop LUCIAN.

Aducem la cunoștința P. C. Voastre, că astăzi, Joi 13 Iulie a. c. împreună cu reprezentanți ai clerului monahal și mirean, am oficiat în biserica „Sf. Apostoli“ parastas pentru odihna sufletului regretatului vostru episcop Iosif Traian Badescu.

Și ne-am rugat Domnului, să deie acestui blând și înțelept ierarh răsplătirea Sa cerească.

+ VISARION, Episcopul Hotinului.

Consiliul eparhial al eparhiei Argeș participă la durerea domniei Voastre pentru pierderea P. S. Episcop Badescu.

Președinte Episcop NICHITA.

Primiți, Vă rog, sincerele mele condoleanțe pentru pierderea binemeritatului și iubitorului de pace, Episcop Dr Iosif Traian Badescu.

Dumnezeu să-i facă parte cu aleșii Săi;
iar pe DVoastre să Vă mângăie cu bogatele
Sale îndurări trimițându-vă un vrednic urmaș.
In veci pomenirea lui!
Blaj la 18 Iulie 1933.

Mitropolit VASILE SUCIU.

Venerat Consistor,

Reîntors la reședință după vizitațiile cano-
nice aflu dureroasa veste despre moartea Prea
Sfințitului Părinte Episcop Dr Iosif Traian Ba-
descu. Grăbesc a Vă exprima caldele mele
condoleanțe pentru pierderea bunului părinte
Episcop, pentru care am nutrit totdeauna
adâncă reverință și frățească dragoste. Vă rog
să cunoștițaji participarea mea la durerea
eparhiei și să binevoiți a talmăci și Familiei
marelui dispărut condoleanțele mele. Sufletul
bun și blând odihnească cu dreptii Domnului.
Cluj la 16 Iulie 1933.

*Cu frățească dragoste:
Dr IULIU HOSSU
episcop de Cluj-Gherla.*

Intristat adânc prin moartea Ilustrității
Sale Domnului Episcop Traian Badescu, pe
care l-am cunoscut în persoană, ca omul cu
concepție nobilă și care a dovedit față de
mine preveniență amabilă din împrejurarea
voiajului meu episcopesc, Vă rog, să binevoiți
a primi expresiunea condoleanței mele profunde.

Oradea-mare la 12 Iulie 1933.

SULYOK, Episcop reformat

Adânc îndurerați prin știrea despre trecerea
la cele eterne a Prea Sfințitului Episcop Dr
Iosif Traian Badescu al Eparhiei Caransebe-
șului, Vă rugăm să primiți exprimarea sincer-
relor noastre regrete pentru pierderea suferită.

Cons. ref. eparhial M. PĂCĂȚIANU Arad.

Vă rog să binevoiți a primi sincerile și
adânc simțitele mele condoleanțe la nespuse
marea pierdere ce ați suferit împreună cu
Eparhia Caransebeșului prin decedarea scum-
pului, foarte vrednicului și meritatului Episcop
Dr Iosif Traian Badescu.

Bunul Dumnezeu să-l odihnească în pace,
iar pe DV. să Vă mângăie.

Cernăuți Iulie 1933.

*Dr CLEMENTE C. POPOVICI
Arhimandrit și Prof. univ. i. r.*

Primăria orașului Caransebeș adânc miș-
cată de moartea preabunului nostru episcop,
Vă prezintă profund simțitele sale condoleanțe
și rugând pe Atotputernicul a-i face parte ma-

relui dispărut de odihnă liniștită, nu poate să
nu se facă ecoul opiniei generale de recu-
noștiță a acestui oraș — fără deosebire de
neam și confesiune — pentru ținuta loială față
de toți cetățenii și pentru patriotismul local în
special cu care a apărat interesele orașului
nostru, pentru menținerea aici a atâtor așeză-
minte de valoare, iar în general pentru ținuta
Prea Sfinției Sale eminentamente românească,
bănățeană și ortodoxă.

Populația noastră cu venerație și pietate
îi va păstra amintirea nu numai în anele
sale, ci și în suflete „aere perennius“, drept
recunoștiță o stradă însemnată îi va purta și
numele.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!

Caransebeș la 15 Iulie 1933.

Primar, NICOLAE DOMĂNEANȚU.

Vestea tristă despre trecerea din viață a
Prea Sfințitului nostru Episcop diecezan Iosif,
a umplut de jale inimile tuturor cu atât mai
mult, că fericitul Episcop a fost un model de
caracter, dela carele ne-am inspirat, mai ales
noi cei de aici, în iubirea de neam și de bi-
serica noastră străbună dreptmăritoare!

Dreptaceea exprimăm condoleanțele noastre
ale preoției cât și ale credincioșilor noștri
din tractul Panciovei.

Satul-nou 12 Iulie 1933.

*IOAN MURGU protopresbiter,
VICTOR POPOVICI paroh,
NICOLAE ȘOFARIU deputat sinodal.*

Corpul Pompierilor Voluntari din orașul
Caransebeș se asociază la durerea cauzată
Venerabilului Consiliu Eparhial prin încetarea
din viață a Prea Sfinției Sale Domnului Episcop
Dr Iosif Traian Badescu.

Corpul nostru pierde Intrânsul pe cel mai
valoros membru de onoare, care prin puterea
minții, integritatea sufletului său și sprijinul
dat, ne-a fost podoaba cea mai aleasă.

Din adâncul sufletului luăm parte la jalea
DVoastră a tuturor, exprimându-vă cele mai
sincere condoleanțe.

*Pentru Corpul Pomp. Vol. Caransebeș:
DOMĂNEANȚU preș., INANDY comand.*

Profund impresionati de vestea tristă a
încetării din viață a Prea Sfinției Sale Dlui
Dr Iosif Traian Badescu, episcopul eparhiei
ortodoxe române a Caransebeșului, Comuni-
tatea evreiască din loc prin subsemnării pre-
zintă Venerabilului Consiliu Eparhial adânc
simțitele sale sentimente de sinceră îndurerare

și condoleanță izvorâte din nefătărnică venerație cu prilejul trecerii la cele eterne a Înaltului Ierarh.

Memoria Prea Sfinției Sale va fi păstrată cu venerație între noi.

BLOCH v. președinte KATZ secretar.

Familiei Episcopului Badescu comuna Eșelnița jud. Severin. Iau parte la marea durere ce încercați prin moartea iubitului Dvoastră Unchiu.

SURU (București).

Pe lângă aceste preafrumoase dovezi de participare la durerea Eparhiei, s'au arătat și altele cari din cauza spațiului retrâns nu se mai publică. Pentru acestea avem însă tot atâta considerație și mulțumire, păstrându-le la un loc, între documentele valoroase ale Eparhiei noastre.

Sfântul prooroc Ilie.

de: **Moise Ghilezan.**

În vremi bătrâne de aproape trei mii de ani, pe un pământ schimbat și el la față, dintre oameni cunoscuți doar după nume, a ales sieși Dumnezeu slugă, vrednic de slujba predicării cuvântului Său.

Pe Ilie tesbiteanul.

Adică pe cel născut în Thisbe, un sat la răsăritul Iordanului — nu cel din apus din pământul Naftoli, ci în ținutul Gilead.

Numit încă „omul lui Dumnezeu“.

Tată i-a fost Savor.

Anul nașterii și nici al morții, nu-i știm.

Este activ pe vremea lui Ahab și a urmașului acestuia Ahazia regi în regatul Israel; iar în regatul Iuda a fost rege Iosafat urmașul lui Asa. Anii de domnie ai acestor regi cad pe la sfârșitul veacului al X-lea și începutul celui de al IX-lea înainte de Christos. Cu precizie matematică nu putem fixa. Sunt zile de decădere materială și spirituală zilele de domnie ale acestor regi. Mai cu seamă în ce privește regatul Israel sub regele Ahab, care domnește douăzeci și doi de ani. Mă voi ocupa de o singură latură a activității acestui rege, de latura religioasă, ca să învederez colosul de care s'a isbit sfântul prooroc Ilie în munca sa de reconverție a unui neam întreg, conducător și condus.

Căsătorindu-se cu Izabela, o femeie ambițioasă, cu mare influență asupra lui, lasă să se ridice în Samaria — capitala regatului, — un

templu zeului Baal și un idoli zeiței Astartee. Fără să opună un veto invaziei străinilor — numai proorocii zeilor amintiți urcându-se la opsutecincizeci, și nici importului de moravuri imorale și datini păgâne, nepermise de legea străbună.

Dimpotrivă.

Înaintea lui se prezintă sfântul prooroc și-i spune cu un ton energic, plin de curaj: „tu ești acela ce nenorocеști Israelul, tu și casa tatălui tău“; iar când ia via lui Nabot din Izreel printr'o manieră puțin onorabilă pentru un „domn teocratic“ fără nici o reticență îi împoșcă în obraz pedeapsa faptei împlinite; „ai ucis? ai furat? În locul unde câinii au lins sângele lui Nabot vor linge câinii sângele tău, da, sângele tău“, iar Izabelei îi spune: „câinii te vor mânca aproape de zidul dela Izreel“.

Nici că se poate închipui o sentință mai dreaptă pentru unul care a călcat legea cu vârf și îndesat.

Cu aceeaș ținută pășește și înaintea popoului la fel în lucrări și cuget, folosindu-se — amăsurat puterii lui de înțelegere, de mijloace pipăibile, cu dovezi materiale să-i întoarcă, să-i aducă pe căile orînduite de tora, să-i apropie de Dumnezeu. Astfel, când a văzut el că seceta nu-i înspăimântă nici foametea nu-i oțelește, că nu pot descifra nimic din înțelesul ascuns dincolo de ce poate spune litera scrisă a unei pedepse, rînduite — nu de altcineva, ci de însuș Dumnezeu, el purcede, la lupta în doi, prețuind isbânda învingătorului cu însuși prețul vieții celui isbândit. pe muntele Karmel — vârful El-Mohraka — în fața popoului întreg, se pune la încercare puterea lui Dumnezeu, Dumnezeului celui adevărat și puterea lui Baal, zeul fictiv creat de oamenii cari n'aveau nici un Dumnezeu. Zeul care va răspunde cu foc, aprinzând, — fără nici o intervenție omenească — altarul de jertfă ridicat unul în numele lui Baal, altul în numele Dumnezeului lui Israel, să fie Dumnezeul cel adevărat.

Sfântul prooroc Ilie a câștigat.

Marea era puterea lui de bajocură, de ironie la adresa păgânilor pe cari îi invita „strigați tare, mai tare... zeul poate că doarme, ori e la plimbare, ori la discuții..., dar de o mie de ori mai mare îi era puterea de implorare, de rugăciuni către Dumnezeu ca Doamne Dumnezeule, ascultă-mă Doamne, ascultă-mă...“

Ș'a fost ascultat.

Numa prin rugăciune a putut să coboară foc din cer, să împrăștie norii în vazduhuri, să lasă ploaie pe pământ, să dea hrană celui flă-

mând, să despartă apele în două, să cutcece pământul, să petreacă în pustie, să prezică viitorul, să dea viață celui mort, să dea moarte celui viu, să se desfacă de lume și să se înalțe ia cer.

Atâtea fapte minunate, neînțelese — imposibile parecă minți noastre înaintate și deci mai apropiată cu douăzecișiopt de veacuri de înălțimea cea mai de sus, de apogeul mersului tot înainte al omului de totdeauna.

Și totuși plinite aiudoma, undeva în urma noastră. El n'a cunoscut demonstrația punctului zenit din univers și nici presiunile piroserice din adânc; el a cunoscut pe Dumnezeu.

De pe vârful muntelui Horeb a văzut mai sus decât cea mai îndepărtată stea zărită cu ochiul stratosferic, pentru că a văzut pe cel mai presus de înălțimi.

Iacătă ce-i cu puțință celui ce se roagă, celui ce crede în rugăciunea sa.

De asta sfânta noastră biserică ni-l pune înaintea ochilor în icoana Sfântului îmbrăcat „în manta de păr și încins cu curea de piele ca să-l cunoaștem, să-l cinstim și să-l urmăm“.

Este pilda unei vieți de muncă, unui suflet fără de prihană, unei inimi îndrăgită și dragă lui Dumnezeu.

Sfârșitul lumii antice și Creștinismul.

De: Prof. C. Rudneanu.

(Continuare)

Împăratul Marcu Aureliu spunea: Oamenii sunt făcuți pentru a se ajuta unii pe alții. Cu toate aceste idei frumoase sufletul grecului și al romanului, a fost departe de a înțelege sublima putere a lumii spirituale. Filosofia greacă și întreaga construcție de Stat a grecilor și romanilor, n'a înțeles sensul lumii — lumea în care există umilință, tristeță și iubire. Umlința și tristeța enervează sufletul și virtutea pentru cei antici e în energie, în mândrie, în bucurie, Filosofia greacă nu se cobora până la mizeriile fizice și morale de care suferă acum omenirea, ea nu se înalță până la sufletele cele pline de durere. Grecii erau oamenii rațiunii, ai ordinii și armoniei, ei însă respingeau *misticismul*,⁷⁾ adică subtilitatea sufletească, care ne dă infinitul, adică frumuseța pe care nu o poate exprima nici o formă, de o bunătate, de o fericire pe care natura cu toate resursele ei

este totdeauna incapabilă de a le realiza. Filosofia greacă a căzut, s'a sfârșit și lumea și înțelepciunea lor a murit cu dânșii. Și'n acelaș timp când lumea veche își dădea duhul, a murit și Cel fără de păcate, dar el a înviat după 3 zile și înțelepciunea lui dăinuște până'n zilele noastre.⁸⁾

Iisus Christos n'a spus că „durerea e o părere“ ,ci a spus: „Fericiți sunt cei ce plâng, că aceia se vor mângăia“, el n'a spus: „Neștiutorii nu pot năzui spre înțelepciune“ ci a spus: „Fericiți cei curați cu inima că acei vor vedea pe Dumnezeu“. El n'a spus că: „Greșala nu-i decât o neștiință, căința e o slăbiciune“, ci a spus: „Omul e păcătos, dar în Ceruri are un părinte care iartă căinții“. Și'n momentul când și-a dat Duhul, Fiul lui Dumnezeu spunea: „Părinte în mâinile tale îmi încredințez sufletul meu“. Din această frumoasă jertfă, trăește omenirea până astăzi. În locul lumii antice, lumea lui Iisus Christos a început să se lățească tot mai mult. Perfecțiunea lui Iisus Christos, e căutată de fiecare creștin. Sărăcia, fericirea, ascultarea, rugăciunea, sunt toate opere ale perfecțiunii creștine. Întreagă viață omenească s'a dezvoltat în aceste condițiuni de viață religioasă, în această lume a lui Iisus Christos avem taine sfinte⁹⁾ cari trebuie ținute cu multă sfințenie, așa cum au fost ținute și de primii creștini. Sublime misterii — cum a fost al Nașterii și al Învierii Mântuitorului Iisus Christos — fără de care nu există o lume a revoluției, o lume a lui Dumnezeu. Omul și fiecare creștin poate să se orienteze în lumea naturală, poate să facă știință, filosofie, artă, dar deasupra acestora există o lume divină, o lume a lui Dumnezeu, în care credința deschide noi drumuri fiecărui om... există o înțelepciune omenească și una dumnezeiască — dar nu trebuie să le confundăm, fiindcă ele sunt bine distincte. Natura omenească, cu ajutorul lui Dumnezeu, e capabilă la atâtea fapte mărețe... omul se apropie de Dumnezeu tot mai mult prin faptele sale, și el trebuie neapărat ca să practice virtuțile teologice, cari sunt: *credința, speranța și dragostea!* Concepția creștină despre Dumnezeu e următoarea: *Dumnezeu e Tatăl iar Iisus Christos e Fiul Său*. Iisus Christos spune adesea discipolilor săi să se ferească de *fariseism*,¹⁰⁾ adică concepția formalistă despre viață — adevărații farisei foarte raționaliști vorbeau despre unitatea și spiritualitatea absolută a lui Dumnezeu, dar

8) E. Boutroux: Chestiuni de Morală și Educație, tradus în românește, pp. 54—12.

9) H. Delacroix: *L'ideal chrétien*, pag. 97 sq.

10) *Pillion*, Vie de N. S. Jésus Christ, tom III. pp 84 sq.

7) H. Delacroix: *La Religion et la foi*, pp. 247—248.

ei dădeau numai pe exterior mai mult — exagerau importanța celor sfinte; pe acești orgolioși îi numește ipocriți și morminte înalbite, când spune: „Vai vouă cărturarilor și fariseilor fățarnici, că vă asemănați mormânturilor celor văruițe, care din afară se arată frumoase, iar dinlăuntru sunt pline de oasele morților și de toată necurătenia, Vai vouă fariseilor și cărturarilor fățarnici că zeciuți izma și mărarul și chimionul și ați lăsat cele mai grele ale legii: dreptatea și mila și credința“. Iisus Christos — Fiul lui Dumnezeu — blândeța și firea cea mai blajină nu s'ai arătat aspru decât cu fariseii, El cere să fii bun, perfect precum este perfect și Tatăl ceresc. Învățătura Mântuitorului e extrema spiritualizare — *Spiritul* e întregul senz al vieții creștine. Există o poruncă mare pe care trebuie fiecare creștin să o îndeplinească: „să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din tot sufletul tău și din toată inima ta, din tot cugetul tău și pe deaproapele tău ca pe tine însuși“. Pentru Iisus Christos înfrățirea dintre oameni, e adevărul viu și inițial, a-ți iubi deaproapele, a-l iubi pe Dumnezeu înseamnă să te urci la izvorul din care dragostea ne-a făcut să purcedem, dragostea deaproapele are o semnificație nouă, că noi toți suntem fiii lui Dumnezeu, că suntem frați cu adevărat. Vedem că între lumea antică și lumea lui Iisus Christos e deosebire fundamentală: Grecul nu cunoaște decât natura și legile ei, armonia universală, în lumea antică găsim rațiunea rece și melancolia, până când în creștinism găsim o viață reală și pozitivă, adică dragostea de Tatăl, dragostea nesfârșită și plină de lumină care-l face pe creștin să fie fericit. Dar pentru ca să fie cineva creștin adevărat, mai trebuie să renunțe la bunurile materiale; creștinul caută umilința „căci cel ce se smerește se va umili“. Și mai trebuie să se asocieze la sacrificiul suprem — adică prin căință, prin acea tristetă că a mâhnit pe Dumnezeu Tatăl, față de care toate suferințele pământești nu-s nimic. „De nu vă veți întoarce și să vă faceți ca pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor. Pocăiți-vă și credeți în Evangheliile“. Renunțarea și căința aduc după sine sentimentul blândeței: *speranța*. După dragoste și renunțare aceasta e a treia caracteristică a lumii creștine.

Omul știe că prin el însuși nu poate nimic, numai cu ajutorul lui Dumnezeu. Orice om e chemat la perfecțiune și la fericire; nu i se cere decât încredere, bunătate, dragoste, de aceea săracii, umilii, dezmoșteniții, păgânii caută pe Mântuitorul, chiar păcătoșii ce-și plâng păcatele sunt mai deaproape de Dumnezeu decât cei bogați și înțelepții pământului, căci sunt

departe de bunurile pământești, ce pun piedică purificării sufletului. Mulți dintre învățații cari s'au ocupat de creștinism, vorbesc despre un *miracol* al creștinismului. Nu-i nimic surprinzător că o idee s'a împrăștiat în toată lumea, o idee care a venit dela Dumnezeu-Om — o idee curată — născută în afară de orice preocupare vremelnică și practică a pus stăpânire pe lumea întreagă. Nu numai că această idee nu fusese imaginată în vederea realizării sale în lumea greco-romană, dar ea fusese concepută în afară de orice considerație politică și socială. Era ideea unei vieți cu totul spirituale și interioare.

(Urmează).

ȘTIRI

Doxologie s'a săvârșit eri în biserica noastră catedrală din prilejul onomasticeii M. S. Reginei Maria. Au luat parte autoritățile civile și militare.

Parastas. Implinindu-se Joi, la sărbătoarea Sf. Proorc Ilie 9 zile dela moartea P. S. nostru Episcop Iosif, i s'a făcut parastas în biserica catedrală.

Parastasul a fost oficiat de păr. protopresbiteri Dr. Ștefan Pop, prof. la Academia Teologică, Romul G. Ancușa cons. ref. eparhial, presbiterii Teodor Șandru catihet, Petru Bancea paroh, Pavel Bogoeviciu preot, protodiaconul Ion David prof. la Academia Teologică și diaconul episcopesc Teodor Roșca.

La parastas au luat parte: membrii familiei, consilierii eparhiali, reprezentanții primăriei și popor credincios.

După parastas, familia a aranjat pomană în salele Internatului teologic diecezan.

Implinindu-se un an dela moartea nemuritorului mare profesor Ștefan Velovan se va oficia un parastas pentru odihna sufletului său în ziua de Marți 25 iulie a. c. în biserica Sfântului Ioan din Caransebeș.

Dela Frăția Ortodoxă Română: Comitetul de direcție al F. O. R.-ului s'a întrunit în ședință Marți, în 18 l. cor. hotărându-se organizarea următoarelor cercuri protopopești: Mehadia la 19 August a. c. în Baile-Erculane, Biserica-albă la 27 August în Sasca-montană și 29 August în Oravița.

Programul se va comunica ulterior.

Comitetul de direcție

In Teregova s'a sfințit Duminica trecută o cruce de piatră ridicată în piața comunei prin ofranda credinciosului nostru N. Bona de acolo. Cu prilejul acesta preotul D. Stoichescu al comunei a rostit o impresionantă predică, laudând jertfa marinosului credincios. Această predică o vom publica în Nrul nostru viitor.

† **Preotul Dionisie Goanță** din Lăpușnicul-mare a răposat în Domnul Joi în 13 Iulie a. c. în al 63-lea an al vieții.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Până la 1 Septembrie a. c. orele oficiale la Consiliul eparhial sunt fixate între 7—13 a. m.

Poșta Redacției.

Pr. T. P. în C. În numărul viitor îl vom vedea publicat, nu de teama celor comunicate, ci din dorul de a vedea un scris cuminte și instructiv.

Consiliul eparhial și pe această cale mulțumește călduros tuturor cari în persoană sau prin scris au participat la durerea încercată prin moartea bunului său Episcop

Dr Iosif Traian Badescu,

încredințându-i pe toți de alesele sale simțeminte de recunoștință.

Consiliul eparhial.

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la **Librăria Diecezană.**

Immosiere

scrise pe hârtie velină, curat, cetet,
se găsesc spre vânzare la

Librăria Diecezană

Prețul 150 Lei. — Se pot comanda prin ramburs.

AVIZ.

Librăria Diecezană

din Caransebeș

**cumpără
ceară curată**

cu prețurile cele mai avantajoase,
în ori ce cantități.

Tipografia și Librăria Diecezană Caransebeș.

Este înzestrată și bineasortată cu tot felul de cărți românești literare și științifice, requizite școlare și de birou.

Execută tot soiul de lucrări tipografice în cel mai scurt timp pe lângă prețuri convenabile.

Legătorie proprie.

Proprietatea Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului.

VILA DOBOȘAN DIN BĂILE ERCULANE

Otel cu bun renume aproape de centru. — Apaduct, lumină electrică, serviciu prompt, prețuri moderate. Regiune romantică de o frumseță rară. — Vila stă oaspeților la dispoziție începând cu 1 Mai până la sfârșitul lui Octomvrie. — Informațiuni dă:

Administrația „Vilei Doboșan”
din Băile-Erculane.